

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

RADNO ZDRAVSTVO, HIGIJENA I TOKSIKOLOGIJA

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

3. Ciklus studija:

4. Bodovna vrijednost ECTS:

5. Status nastavnog predmeta:

☒ Obavezni ☐ Izborni

6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:

7. Ograničenja pristupa:

8. Trajanje / semestar:

9. Sedmični broj kontakt sati:

9.1. Predavanja:

9.2. Auditorne vježbe:

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

10. Fakultet:

Rudarsko-geološko-građevinski fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Sigurnost i pomoć

12. Odgovorni nastavnik:

Dr. sc. Nihada Ahmetović, docent

13. E-mail nastavnika:

n.ahmetovic@bih.net.ba

14. Web stranica:

www.untz.ba

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

Ciljevi kursa su:

- upoznati studente sa osnovnim pojmovima i glavnim zadacima higijene-zdravstvene ekologije, radnog zdravstva i toksikologije;
- osposobiti studente za razumiju i koriste savremene modele analize rizika i ugroženosti zdravlja od okolišnih i radnih riziko faktora;
- razumijevanje značaja kontinuiranog rada tokom čitave godine.

16. Ishodi učenja:

Na kraju semestra/kursa uspješni studenti, koji su tokom čitavog nastavnog perioda kontinuirano obavljali svoje obaveze, će biti osposobljeni da:

- poznaju temeljne principe ekologije i higijene-zdravstvene ekologije, radnog zdravstva i toksikologije i koriste savremene modele analize rizika i ugroženosti zdravlja;
- koriste dostupnu literature i prate legislativu u BiH i EU;
- polože završni ispit u prvim ispitnim terminima na kraju semestra.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Higijena-zdravstvena ekologija: Zdravlje i bolest; Faktori zdravlja i bolesti; faktori životne sredine, društvenoekonomski odnosi, kultura i njeni elementi (tradicija, običaji i navike, pravo i moral, nauka i obrazovanje, sistem vrijednosti, tehnologija). Higijena-zdravstvena ekologija: teorijski osnovi i koncept, strategija, predmet i sadržaj; Higijena-zdravstvena ekologija u integrisanoj zdravstvenoj zaštiti: unapređenje zdravlja, specifična prevencija bolesti, rano prepoznavanje i rano liječenje, ograničenje nesposobnosti, rehabilitacija.

Higijena rada: predmet, sadržaj, zadaci i ciljevi. Prevencija rizika iz životnog i radnog prostora. Klima, mikroklima: pojmovi i definicije; Uticaj klime na zdravlje; Mikroklimatski faktori i njihov uticaj na zdravlje: temperatura, vlažnost zraka, strujanje zraka, toplotno zračenje. Jonizirajuće zračenje: vrste jonizirajućeg zračenja, prirodni i vještački izvori; stohastički i deterministički efekti ozračenja; oštećenja organizma izazvana ozračenjem (biološki efekti, radijaciona bolest, somatska i genetska oštećenja); Zaštita od zračenja. Buka: definicije, kriteriji nivoa, ekspozicija buci, podjela buke, djelovanje buke na čovjeka, zaštita od štetnog dejstva buke. Vibracije: definicija, ekspozicija, djelovanje vibracija na čovjeka, prevencija. Zemljište: zdravo i nezdravo zemljište; Mikrobiološka, helmintološka i hemijska ocjena zagađenosti zemljišta; Mjere za zaštitu zemljišta od zagađenja. Higijena naselja i stanovanja.

18. Metode učenja:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra na kursu se koriste različite nastavne metode:

- predavanja (P),
- teoretske (auditorne) vježbe (AV),
- seminari.

19. Objašnjenje o provjeri znanja:

Metode ocjenjivanja studenata obuhvata slijedeće kriterije:

1. aktivnost na predavanjima i vježbama (P, AV)
2. parcijalni testovi (test 1, test 2)
3. seminarski rad
4. završni test
5. prisustvo na predavanjima i vježbama (P, AV)

Na osnovu navedenih činjenica na kraju kursa nastavnik će, bodovanjem pojedinih aktivnosti, formirati konačnu zaključnu ocjenu.

Test 1: prvi kolokvij (50% gradiva)

Test 2: drugi kolokvij (50% gradiva)

Ukupno: 25 bodova

Predavanja, vježbe (prisustvo) – 10 bodova

Aktivnost (predavanja) – 10 bodova

Seminari: rad studenta u toku seminara će se pratiti od strane odgovornog nastavnika i kontinuirano ocjenjivati. Student mora unaprijed proučiti propisano gradivo seminara.

Seminar se smatra položenim ukoliko student uspješno kolokvira seminar kod nastavnika koji je vodio seminar ukoliko za:

Učešće u grupnom radu osvoji 2 bod

Postavljanje relevantnih pitanja i odgovora u vezi sa temom seminara 2 bod

Praćenje i upornost u rješavanju postavljenog zadatka 2 bod

Istraživanje i doprinos kvalitetu informacija 1 bod

Prezentacija prikupljenih informacija 1 bod

Podrška i pomoć ostalim članovima grupe 2 bod

Zadovoljeni svi kriteriji s maksimalnim brojem bodova 10

Završni test (oba modula) – 45 bodova

Student može pristupiti polaganju završnog ispita samo ukoliko položi sve testove. Ukoliko student ne položi samo jedan od testova može ponovo polagati test.

Studenti koji su uredno prisustvovali predavanjima i vježbama, te položili sve parcijalne ispite, mogu polagati završni ispit.

20. Težinski faktor provjere:

Konačan uspjeh studenta nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom uporedivim sa ECTS skalom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 bodova;
- c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75- 84 bodova;
- d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnijim nedostacima, nosi 65-74 bodova;
- e) 6 (E) - zadovoljava minimalne kriterije, nosi 55-64 bodova;
- f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 bodova.

21. Osnovna literatura:

Kocijančić R (2002) Higijena. Zavoda za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd.
Čatović S, Kendić S, Čatović A (2004) Higijena. Univerzitet u Bihaću.
Valić F (2002) Zdravstvena ekologija. Medicinska naklada, Zagreb.
Jokanović M (2002) Toksikologija. Elit medica, Beograd.

22. Internet web reference:**23. U primjeni od akademske godine:**

2025/26

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

19.06.2025.